

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Joanna Król-Szymielewicz

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 czerwca 2020 r. we W.

sprawy z odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 20 lutego 2019r. znak (...) - (...)

o zasiłek chorobowy, zasiłek macierzyński

I. oddala odwołanie;

II. zalicza koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2019 r. (znak (...) - (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił ubezpieczonej M. T. prawa do:

1. zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r.;
2. zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r.;
3. zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r.

Jednocześnie w związku z pobraniem nienależnego zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku

chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. i zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. na fundusz chorobowy w kwocie 209 626,49 zł wraz z odsetkami w wysokości 24 222,77 zł, łącznie 233 849,26 zł.

W uzasadnieniu w/w decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia, traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres zwolnienia. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego praca zarobkowa jest to każda aktywność ludzka, która zmierza do uzyskania zarobku, nawet gdyby miała nie obciążać przedsiębiorcy/pracownika w istotny sposób. Wykonywanie pracy zarobkowej polega na podjęciu działań stanowiących realizację obowiązków pracowniczych lub wynikających z innego stosunku prawnego obejmującego świadczenie pracy.

Jeżeli świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy ubezpieczonego lub wskutek okoliczności, o których mowa w art. 15 – 17 i art. 59 ust. 6 i 7 ustawy zasiłkowej, wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych ubezpieczonemu zasiłków bieżących oraz z innych świadczeń z ubezpieczeń społecznych lub ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ponadto, zgodnie z art. 84 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest zobowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości albo w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania, a także świadczenia przyznane na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego, ubezpieczony, który przedkłada zaświadczenie lekarskie (...) i jednocześnie w tych okresach świadczy pracę zarobkową, wprowadza w ten sposób organ rentowy z błąd co do okoliczności warunkujących powstanie prawa do zasiłku chorobowego. Z dokumentów będących w posiadaniu organu rentowego wynika, iż w okresie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczona wykonywała czynności związane z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, w związku z czym nie przysługuje jej zasiłek chorobowy, zasiłek opiekuńczy i zasiłek macierzyński za sporne okresy.

Na skutek bezprawnie pobranego zasiłku chorobowego organ rentowy skierował wniosek do wydziału (...) w celu weryfikacji ubezpieczenia ubezpieczonej. Z powodu pomniejszenia podstawy wymiaru składek w związku z okresem niezdolności do pracy, za które ubezpieczona nie spełnia warunków do przyznania zasiłków od 1 stycznia 2016r. ustało dobrowolne ubezpieczenie chorobowe do przyznania zasiłków, w związku z czym zasiłek chorobowy za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłek opiekuńczy za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłek macierzyński za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. nie przysługuje, tym samym świadczenia zostały pobrane nienależnie.

Ubezpieczona M. T. w ustawowym terminie wniosła odwołanie od powyżej opisanej decyzji, zaskarżając w/w decyzję w całości i wnosząc o jej uchylenie i przyznanie jej prawa do zasiłku chorobowego, opiekuńczego i macierzyńskiego za sporne okresy, a także wnosząc o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz ubezpieczonej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego (k. 3 – 11).

Uzasadniając swoje stanowisko ubezpieczona wskazała, iż od 2011r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie kompleksowego sprzątnięcia biur, osiedli, galerii handlowych i sprzątnięcia pobudowlanego. Zleconych usług ubezpieczona nie wykonywała sama, lecz zatrudniała pracowników i zleceniobiorców. Ubezpieczona podała, iż w jej rozumieniu nigdy nie wykorzystwała zwolnienia lekarskiego wbrew jego przeznaczeniu. Jest ona pracodawcą wobec zatrudnionych osób i delegowała wszystkie czynności do wykonywania innym pracownikom m. in. M. G., który kierował zakładem, nadzorował pracę i wykonywane usługi. Prowadzenie kadr i płac było zlecone firmie zewnętrznej. Ubezpieczona wyjaśniła, iż kontrola ZUS-u, jaka miała miejsce w listopadzie 2018r. była prowadzona w zakresie zgłaszania do ubezpieczenia społecznego pracowników i zleceniobiorców. Na podstawie tej kontroli i przedłożonych dowodów organ rentowy uznał, iż podpisanie przez ubezpieczoną faktur powinno być zakwalifikowane jako wykonywanie pracy i doręczył jej zaskarżoną decyzję.

W ocenie ubezpieczonej oparcie decyzji wyłącznie na podstawie parafowanych przez nią faktur nie jest wystarczającą przesłanką do zadecydowania o naruszeniu przez nią art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Złożenie podpisu na fakturze było wykonaniem czynności faktycznej, a obowiązek jej wystawienia wynikał z przepisów prawa. Ubezpieczona wskazała, iż podpisywanie faktur VAT mieści się w pojęciu czynności o charakterze formalnoprawnym i nie stanowi świadczenia pracy. Choroba nie wyklucza bowiem dokonania takiej czynności, nie ma ujemnego wpływu na stan zdrowia. Ponadto przyjmuje się, że działanie jej przedsiębiorstwa w sytuacji kiedy jest pracodawcą, nie można uznać za wykonywanie przez nią bezpośrednio pracy, uzasadniającej pozbawienie jej prawa do zasiłków.

Ubezpieczona podniosła, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wykonywanie pewnych czynności nie jest kwalifikowane jako praca zarobkowa, m. in. uzyskiwanie przez pracownika pobierającego zasiłek chorobowy innego dochodu, niepołączonego z osobistym wykonywaniem innej pracy zarobkowej nie stanowi przesłanki pozbawienia pracownika prawa do zasiłku. Nadto podpisywanie w trakcie zwolnienia lekarskiego dokumentów finansowych sporządzonych przez inną osobę nie może być traktowane jako prowadzenie działalności gospodarczej powodujące utratę prawa do zasiłku, gdy ubezpieczona nie zajmowała się konkretnymi działaniami wprost wynikającymi z rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej. Prowadzący działalność nie ma obowiązku spowodowania zaprzestania funkcjonowania zakładu. Zatem podpisanie przez ubezpieczoną w okresie niezdolności do pracy faktur VAT nie miało charakteru pracy.

Ubezpieczona zarzuciła również, że organ rentowy może domagać się zwrotu nienależnie pobranego świadczenia tylko wówczas, gdy ubezpieczonemu można przypisać złą wolę. W ocenie ubezpieczonej złej woli w jej działaniu nie było, zatem nie można jej przypisać podejmowania celowych działań zmierzających do wyłudzenia zasiłku chorobowego.

Kończąc ubezpieczona wskazała także, że nienależnie pobrane świadczenie podlegają zwrotowi dopiero, gdy organ rentowy wyda stosowną decyzję. Zatem dopiero z tą chwilą następuje wymagalność roszczenia o odsetki. Tym samym naliczenie odsetek przez organ rentowy za okres sprzed wydania decyzji było błędne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania (k. 14 – 15).

Organ rentowy podtrzymał argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2019r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. na podstawie art. 83a ust. 2 Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 154 § 1 i 2 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 20.02.2019r.

w ten sposób, że zobowiązał ubezpieczoną M. T. do zwrotu odsetek od nienależnie pobranego zasiłku chorobowego od dnia doręczenia ubezpieczonej decyzji zmienianej do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w pierwotnej decyzji, z dnia 20.02.2019r. organ rentowy zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu odsetek liczonych od nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń. Jednakże w związku z obecną linią orzecniczą Sądów, obowiązek zapłaty odsetek aktualizuje się dopiero w momencie poinformowania strony o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Dlatego też decyzja z dnia 20.02.2019r. podlegała zmianie decyzją z dnia 25.04.2019r., w ten sposób, że odsetki od nienależnie pobranych zasiłków należy liczyć dopiero od dnia następującego po dniu doręczenia decyzji zmienianej, czyli od dnia 26 marca 2019r.

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. T. od dnia 20 października 2011r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą we W. w zakresie utrzymania porządku w budynkach. Głównie działalność ubezpieczonej polegała na sprzątaniu pobudowlanym. W związku z prowadzoną działalnością gospodarczą ubezpieczona współpracowała z wieloma deweloperami tj. firmami: M., A., (...), RD-B..

Ubezpieczona przebywała na zwolnieniu chorobowym w okresie:

- od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r.
- od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r. (opieka nad chorym dzieckiem)
- od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r.
- od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r.
- od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r.
- od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r.
- od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r.
- od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r. (opieka nad chorym dzieckiem)
- od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r.
- od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r.
- od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r.
- od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r. (opieka nad chorym dzieckiem)
- od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r.
- od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r. (opieka nad chorym dzieckiem)
- od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r.

W dniu 24 lipca 2017r. ubezpieczona urodziła dziecko. W okresie od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. ubezpieczona przebywała na urlopie macierzyńskim.

Kolejno ubezpieczona pozostawała ponownie niezdolna do pracy w okresie:

- od 23 lipca 2018r. do 15 września 2018r. (w tym od 5 do 15 września 2018r. opieka nad chorym dzieckiem)
- od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. (opieka nad chorym dzieckiem).

Dowód: - wydruk z (...), k. 13;

- zestawienie zwolnień lekarskich ubezpieczonej, w aktach organu rentowego;
- wniosek o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego, w aktach organu rentowego;
- przesłuchanie ubezpieczonej: k.30-31, k.180 odwrót.

Przy prowadzeniu działalności gospodarczej ubezpieczonej pomaga także jej partner życiowy - M. G.. M. G. do maja 2018r. prowadził własną działalność gospodarczą pod nazwą MAG PARTNER M. G. we W. również zajmując się świadczeniem usług porządkowych.

MAG PARTNER M. G. wystawił na rzecz (...) M. T. następujące faktury:

- 03/01/2017 w dniu 31 stycznia 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 02/02/2017 w dniu 28 lutego 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura
- 02/03/2017 w dniu 31 marca 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 03/04/2017 w dniu 28 kwietnia 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 02/05/2017 w dniu 31 maja 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 03/06/2017 w dniu 30 czerwca 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 03/07/2017 w dniu 31 lipca 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 02/08/2017 w dniu 31 sierpnia 2017r. tytułem usług porządkowych;
- 04/09/2017 w dniu 29 września 2017r. tytułem usług porządkowych;
- 02/10/2017 w dniu 31 października 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 05/11/2017 w dniu 30 listopada 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 02/12/2017 w dniu 31 grudnia 2017r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 01/03/2018 w dniu 30 marca 2018r. tytułem kompleksowego sprzątnia;
- 02/02/2018 w dniu 28 lutego 2018r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura;
- 02/01/2018 w dniu 31 stycznia 2018r. tytułem kompleksowego sprzątnia biura .

Ubezpieczona w spornym okresie zatrudniała następujących pracowników i zleceniobiorców:

- M. G. – od lipca 2016r. do września 2016r. – umowa o pracę, od października 2018r. do grudnia 2018r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie M. G. wystawił na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...) za wykonanie umowy zlecenia z dnia 1 lipca 2016r.;
- S. N. – od kwietnia 2013r. do września 2017r. – umowa o pracę, w tym od 19 października 2013r. do 17 października 2014r. wykorzystywała ona urlop rodzicielski, a następnie pracownik wykorzystywał urlop wychowawczy;

- K. K. (kuzynka ubezpieczonej)– od lipca 2016r. do grudnia 2016r. – umowa o pracę, czerwiec 2017r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie K. K. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...);
- D. G. – od stycznia 2016r. do lutego 2016r. – umowa o pracę;
- A. S. (wcześniej (...)) – od kwietnia 2016r. do czerwca 2016r. i sierpień 2016r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie A. S. (wcześniej (...)) wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...);
- K. P. – lipiec 2018r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie K. P. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunki w dniu 28 sierpnia 2018r. nr 1/08/2018, 3 września 2018r. nr 1/09/2018 oraz w dniu 19 października 2018r. nr 2/10/2018r. Rachunki zostały podpisane przez ubezpieczoną osobiście;
- M. S. – od stycznia 2016r. do marca 2016r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenia M. S. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...);
- D. K. – styczeń 2016r. – umowa zlecenie;
- S. K. – lipiec 2016r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie z umowy z dnia 1 lipca 2017r. S. K. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...);
- N. P. – lipiec 2016r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie z umowy z dnia 1 lipca 2017r. N. P. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...);
- K. T. – od sierpnia 2016r. do września 2016r. i od czerwca 2017r. do lipca 2017r. – umowa zlecenie. Za wykonane zlecenie z umowy K. T. wystawiła na rzecz ubezpieczonej rachunek nr (...).

Ubezpieczona w lipcu 2016r. osobiście podpisywała umowę zlecenia z N. P.. Do jej podpisania doszło na terenie budowy, gdzie ubezpieczona świadczyła swoje usługi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Na terenie budowy usługi porządkowe wykonywała również zleceniobiorca S. K.. Przez pierwsze dni ubezpieczona wprowadzała je do pracy, pokazywała jakie mają obowiązki i jak mają je wykonywać. W tym czasie ubezpieczona również osobiście wykonywała prace porządkowe na budowie wraz z zatrudnionymi pracownikami/zleceniobiorcami.

Ubezpieczona przyjeżdżała w lipcu 2016r. przez tydzień na teren budowy w Z. we W. codziennie około godziny 8:00-9:00 i pracowała tam około 8 godzin dziennie. N. P. oraz S. K. przyjeżdżały do pracy wraz z ubezpieczoną i partnerem ubezpieczonej M. G.. W tym czasie M. G. także zajmował się sprzątnięciem na budowie.

Dowód: - zestawienie pracowników/zleceniobiorców zatrudnionych u ubezpieczonej, k. 35;

- faktury VAT, k. 36-38, 42-44, 46-48, 54-59;
- rachunki do umowy zlecenia, k. 39-41, 50-52, 64, 68, 70-72, 74-76, 79, 81-82, 84, 86;
- lista rachunków, k. 49, 53, 63, 67, 73, 77-78, 80, 83, 87-88;
- lista płac, k. 60-62, 65-66, 69, 85, 89;
- umowa o pracę z S. N., k. 99;
- świadectwo pracy S. N., k. 100-102;
- umowa o pracę z K. K., k. 103;
- umowa o pracę z D. G., k. 104;
- umowa zlecenia z M. G., k. 105-106;

- umowa zlecenia z M. S., k. 107;

umowa zlecenia z N. P., k. 108;

- umowa zlecenia z S. K., k. 109;

- zeznania świadka N. P., k. 179v-180.

Ubezpieczona w czasie niezdolności do pracy i pobierania w/w zasiłków chorobowego i opiekuńczego osobiście podpisywała zawierane z pracownikami/zleceniobiorcami umowy o pracę/umowy zlecenie w dniach: umowę o pracę z dnia 27 lipca 2016r. zawieraną z K. K. (k.103), umowę o pracę z dnia 15 stycznia 2016r. zawieraną z D. G. (k.104), umowę zlecenia z dnia 6 stycznia 2016r. zawieraną z M. S. (k.107), dwie umowy zlecenia z dnia 14 lipca 2016r. zawarte z N. P. i S. K. (k.108-109).

W dniu 17 września 2017r. – w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego - ubezpieczona wystawiła również świadectwo pracy dla pracownika S. N. (k.100-101).

W trakcie niezdolności do pracy i pobierania zasiłków: chorobowego, opiekuńczego i macierzyńskiego ubezpieczona przebywała na budowach, gdzie sama wykonywała prace porządkowe w ramach swojej działalności gospodarczej, a także nadzorowała pracę zatrudnionych przez siebie osób.

W okresie niezdolności do pracy ubezpieczona wystawiała faktury VAT zatytułowane „kompleksowe sprzątanie biura/budynków/mieszkań” na rzecz podmiotów:

- (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 20 maja 2017r., nr 1/04/2017 z dnia 28 kwietnia 2017r., nr 1/03/2017 z dnia 30 marca 2017r., nr 1/02/2017 z dnia 28 lutego 2017r., nr 1/01/2017 z dnia 30 stycznia 2017r., 4/12/2016 z dnia 30 grudnia 2016r., nr 3/11/2016 z dnia 30 listopada 2016r., nr 3/10/2016 z dnia 31 października 2016r., nr 4/09/2016 z dnia 30 września 2016r., nr 2/07/2016 z dnia 29 lipca 2016r., nr 3/04/2016 z dnia 20 kwietnia 2016r., nr 4/04/2016 z dnia 29 kwietnia 2016r., nr 2/03/2016 z dnia 31 marca 2016r.,

- 3D (...) Sp. z o.o. –faktura nr (...) z dnia 28 kwietnia 2017r.,

- Przedsiębiorstwo Budowlano-handlowe (...) – faktura nr (...) z dnia 30 grudnia 2016r., nr 4/10/2016 z dnia 31 października 2016r., nr 5/09/2016 z dnia 30 września 2016r., nr 2/09/2016 z dnia 16 września 2016r., nr 4/08/2016 z dnia 25 sierpnia 2016r., nr 03/08/2016 z dnia 11 sierpnia 2016r., nr 2/06/2016 z dnia 14 czerwca 2016r., nr 1/03/2016 z dnia 13 marca 2016r.,

- (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 19 grudnia 2016r., nr 2/11/2016 z dnia 25 listopada 2016r.,

- (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 12 grudnia 2016r., nr 2/10/2016 z dnia 17 października 2016r., nr 1/09/2016 z dnia 13 września 2016r.,

- (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 17 września 2016r.,

- (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 3 sierpnia 2016r., nr 1/07/2016 z dnia 6 lipca 2016r.,

- Wspólnota mieszkaniowa ul. (...) w W. – faktura nr (...) z dnia 10 października 2016r.,

- firma budowlana (...) Sp. z o.o. – faktura nr (...) z dnia 3 czerwca 2016r., nr 1/03/2016 z dnia 1 marca 2016r., nr 1/03/2016 z dnia 1 marca 2016r. P.H.U. (...) J. – faktura nr (...) z dnia 18 kwietnia 2016r.

W okresie od stycznia 2017r. do maja 2017r. oraz od sierpnia 2017r. do maja 2018r. ubezpieczona nie zatrudniała żadnego pracownika/zleceniobiorcy (poza S. N. przebywającą na urlopie wychowawczym).

Dowód: - świadectwo pracy z dn. 17.09.2017r., k. 100-102;

- umowa o pracę z dn. 27.07.2016r., k. 103;

- umowa o pracę z dn. 15.01.2016r., k. 104;

- umowa zlecenie z dn. 06.01.2016r., k. 107;

- umowy zlecenia z dn. 14.07.2016r., k. 108-109;

- zeznania świadka K. K., k. 124v;

- zeznania świadka N. P. k. 179v-180;

- zeznania świadka S. K., k. 180.

Firma ubezpieczonej (...) M. T. w okresie od 1 sierpnia 2016r. do 11 sierpnia 2016r. wykonywała dla (...) usługę kompleksowego sprzątanego pobudowlanego budynku mieszkalnego LeCorp przy ul. (...) we W..

Następnie w okresie od 5 sierpnia 2016r. do 24 sierpnia 2016r. firma (...) wykonywała dla (...) usługę kompleksowego sprzątanego klatek schodowych budynku mieszkalnego wielorodzinnego (...) przy ul. (...) we W.. Protokół zaawansowania robót został podpisany przez M. G..

W sierpniu 2016r. (...) M. T. wykonywała dla (...) Sp. z o.o. we W. usługę sprzątanego części wspólnych (korytarze i klatki schodowe) w budynkach mieszkalnych. Protokół odbioru robót został podpisany przez M. G..

W dniach 8 listopada 2016r. oraz 25 listopada 2016r. podpisy pod treścią protokołów odbioru robót przez firmę (...) Sp. z o.o. w imieniu ubezpieczonej złożył M. G..

W okresie od 24 maja 2017r. do 13 czerwca 2017r. i następnie od 14 czerwca 2017r. do 10 lipca 2017r. firma ubezpieczonej (...) M. T. wykonywała dla (...) Sp. z o.o. Sp. K. usługę kompleksowego sprzątanego mieszkań, klatek schodowych i garaży budynku mieszkalnego wielorodzinnego LeCorp przy ul. (...) we W.. Protokoły zaawansowania robót podpisał M. G..

W dniu 31 października 2017r. (...) Praca w Polsce O. H. we W. wystawiła na rzecz firmy ubezpieczonej fakturę VAT nr (...)r. tytułem wynajmu pracowników.

Dowód: - faktura VAT (...), k. 45;

- protokół zaawansowania wykonanych robót nr 2, k. 90;

- protokół zaawansowania wykonanych robót, k. 91;

- protokół odbioru robót, k. 92;

- protokół zaawansowania wykonanych robót nr 1, k. 93;

- aneks nr (...) do umowy nr (...), k. 94;

- protokół odbioru nr (...), k. 95;

- protokół zaawansowania wykonanych robót nr 1, k. 96;

- protokół odbioru robót, k. 97-98.

W okresie niezdolności do pracy ubezpieczonej M. G. pomagał ubezpieczonej w prowadzeniu jej działalności gospodarczej np. poprzez sprawowanie nadzoru nad pracownikami, ale jednocześnie ubezpieczona także sama wykonywała pracę w ramach swojej działalności gospodarczej, zatrudniała pracowników i zleceniobiorców, podpisywała faktury VAT. Zdarzało się, że ubezpieczona oraz M. G. w jednym czasie pracowali na tych samych budowach. M. G. przekazywał dokumentację kadrowo-rachunkową ubezpieczonej firmie zewnętrznej. M. G. w czasie nieobecności ubezpieczonej podpisywał także protokoły odbioru prac na budowie. Natomiast M. G. nie figuruje w wypisie ubezpieczonej z (...) jako pełnomocnik jej firmy.

Dowód: - wypis ubezpieczonej z (...): k.13;

- zeznania świadka M. G., k. 30v;

- zeznania świadka A. S., k. 140v;

- zeznania świadka W. M., k. 141;

- zeznania świadka M. S., k 179v;

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 31.

W dniu 4 sierpnia 2017r. ubezpieczona wystąpiła o zasiłek macierzyński na okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. Organ rentowy dokonał wypłaty żądanego świadczenia.

W dniach 16 – 30 listopada 2018r. organ rentowy przeprowadził kontrolę w sprawie zgłaszania osób do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego przez ubezpieczoną w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą.

Decyzją z dnia 20 lutego 2019 r. (znak (...) - (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. odmówił ubezpieczonej M. T. prawa do zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r.

Jednocześnie w związku z pobraniem nienależnego zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego

2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. i macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. na fundusz chorobowy w kwocie 209 626,49 zł wraz z odsetkami w wysokości 24 222,77 zł, łącznie 233 849,26 zł.

Decyzją z dnia 25 kwietnia 2019r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. zmienił decyzję z dnia 20 lutego 2019r. znak (...) - (...) w ten sposób, że zobowiązał ubezpieczoną M. T. do zwrotu odsetek od nienależnie pobranego zasiłku chorobowego od dnia doręczenia decyzji zmienianej do dnia zwrotu kwoty nienależnie pobranego świadczenia.

Organ rentowy wskazał, iż zgodnie z obecną linią orzecniczą Sądów, obowiązek zapłaty odsetek aktualizuje się dopiero w momencie poinformowania strony o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Dlatego też zmianie uległa decyzja ZUS z dnia 20 lutego 2019r. Z decyzji zmienianej ubezpieczona dowiedziała o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, zatem odsetki są naliczone za okres od dnia następującego po dniu doręczenia decyzji zmienianej tj. od 26 marca 2019r.

Dowód: - akta organu rentowego, a w tym:

- decyzja ZUS z dn. 20.02.2019r.
- decyzja ZUS z dn. 25.04.2019r.
- notatka służbowa z dn. 30.11.2018r.
- protokół przesłuchania
- faktury VAT
- zaświadczenie płatnika składek z dn. 04.08.2017r.

akta kontroli u ubezpieczonej, a w tym:

- wniosek o przeprowadzenie kontroli doraźnej
- protokół kontroli
- protokół przesłuchania ubezpieczonej.

Mając na uwadze powyższe ustalenia stanu faktycznego, Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej M. T. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 20 lutego 2019 r. znak (...) - (...) podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w szczególności na: zestawieniu pracowników/zleceniobiorców zatrudnionych u ubezpieczonej, fakturach VAT, rachunkach do umów zlecenia, listach rachunków, listach płac, umowie o pracę z S. N., świadectwie pracy S. N., umowie o pracę z K. K., umowie o pracę z D. G., umowie zlecenia z M. S., umowie zlecenia z N. P., umowie zlecenia z S. K., dokumentacji zgromadzonej w aktach organu rentowego, a w tym na decyzji ZUS z dn. 25.04.2019r., zestawieniu zwolnień lekarskich ubezpieczonej, wniosku o poświadczenie ubezpieczenia chorobowego, notatce służbowej z dn. 30.11.2018r., fakturach VAT, dokumentacji zgromadzonej w aktach kontroli u ubezpieczonej, a w tym: wniosku o przeprowadzenie kontroli doraźnej, protokole kontroli, protokole przesłuchania ubezpieczonej, których wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości stron ani Sądu.

Ponadto niezwykle istotne dla rozpoznania niniejszej sprawy okazały się zeznania świadków: K. K., A. S. (wcześniej (...)), W. M., M. S., N. P. oraz S. K..

Sąd uznał zeznania tych świadków za w pełni wiarygodny dowód w sprawie, a to wobec tego, że były one ze sobą zgodne, logiczne i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd, dążąc do jak najpełniejszego wyjaśnienia wszystkich spornych okoliczności niniejszej sprawy dopuścił dowód z części zeznań świadków z urzędu (K. K., M. S., N. P. oraz S. K.) – po to, aby ustalić i wyjaśnić, czy ubezpieczona rzeczywiście wykonywała pracę w okresach pobierania zasiłków: chorobowego, opiekuńczego i macierzyńskiego.

Sąd uwzględnił także częściowo zeznania świadka M. G. - partnera życiowego ubezpieczonej, tj. Sąd dał wiarę świadkowi, iż w okresie niezdolności do pracy ubezpieczonej, M. G. pomagał ubezpieczonej w prowadzeniu jej działalności gospodarczej np. poprzez sprawowanie nadzoru nad pracownikami, zawożenie dokumentów do biura rachunkowego. Jednakże podkreślić należy, iż najważniejsza część zeznań świadka M. G. dotycząca osobistego wykonywania pracy przez ubezpieczoną w okresie pobierania przez nią zasiłków z ubezpieczenia chorobowego, pozostawała w sprzeczności z zeznaniami złożonymi przez większą część pozostałych świadków – osób, które zostały zatrudnione przez ubezpieczoną. Zwłaszcza świadkowie: K. K., M. S., N. P. i S. K., potwierdzili, iż ubezpieczona w okresie orzeczonej niezdolności do pracy osobiście wykonywała prace porządkowe na budowach, wprowadzała w obowiązki nowozatrudnione osoby oraz podpisywała z nimi umowy.

Ponadto nie ulega wątpliwości, iż świadek M. G. – jako partner życiowy ubezpieczonej – jest świadkiem najmniej obiektywnym i pozostaje osobiście zaangażowany w wynik niniejszego procesu.

W tym miejscu wskazać również należy, iż najmniej przydatne dla oceny stanu faktycznego sprawy okazały się być zeznania świadka W. M. – pracownika firmy (...). Bowiem jak ustalono w toku niniejszej sprawy, ubezpieczona świadczyła usługi sprzątnięcia jednocześnie na kilku budowach. Świadek W. M. bezpośrednio w swoich zeznaniach odnosił się jedynie do okresu swej współpracy z firmą ubezpieczonej od 1 lutego do 27 lutego 2016r., a co dotyczyło prac na budowie przy ul. (...) we W. i wskazywał, że w tym okresie nie widywał ubezpieczonej na budowie, a wszystkie kwestie w związku z podpisaną umową z firmą ubezpieczonej (...) omawiał z M. G.. Tymczasem jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego współpracę z przedsiębiorstwem (...) dotyczyła dłuższego okresu i budów zlokalizowanych także w innych częściach miasta W.. Faktury VAT były wystawiane na przedsiębiorstwo budowlane (...) w dniach 30 grudnia 2016r., 31 października 2016r., 30 września 2016r., 16 września 2016r., 25 sierpnia 2016r., 11 sierpnia 2016r., 14 czerwca 2016r., 13 marca 2016r.

Z kolei zeznania ubezpieczonej zdaniem Sądu ocenić należy jako niekonkretne, niespójne i nielogiczne oraz sprzeczne z zeznaniami świadków: K. K., M. S., N. P. oraz S. K.. Warto podkreślić, iż ubezpieczona podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2019r. wskazywała, iż w czasie niezdolności do pracy ograniczyła swoje czynności w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą do wystawiania faktur VAT oraz składania podpisu na umowach zleceniach czy umowach kontraktowych. Poza tym podała, iż nie wykonywała ona żadnych innych czynności. Tymczasem jak wynika z jej uzupełniających zeznań złożonych na ostatniej rozprawie w dniu 19 czerwca 2020r., przebywała ona w czasie niezdolności do pracy na budowach, jednak jej praca wówczas polegała jedynie na pokazaniu pracownikom/zleceniobiorcom co będzie należało do ich obowiązków. Wobec takich rozbieżności w zeznaniach ubezpieczonej, Sąd nie uznał tych zeznań jako wiarygodny dowód w sprawie.

W niniejszej sprawie ubezpieczona domagała się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. oraz poprzez uchylenie obowiązku zwrotu w/w pobranych świadczeń w kwocie 209 626,49 zł wraz z należnymi odsetkami.

W tej sytuacji, Sąd zbadał i ocenił, czy w okresach pobierania zasiłku chorobowego, zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku macierzyńskiego ubezpieczona wykorzystywała zwolnienia lekarskie niezgodnie z ich celem, w szczególności czy wykonywała czynności związane z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą, a tym samym, czy pobrane przez ubezpieczoną świadczenia z ubezpieczenia społecznego były świadczeniami nienależnymi i jako takie podlegającymi zwrotowi na fundusz chorobowy.

Sąd zbadał wszystkie przedstawione mu przez organ rentowy okoliczności, tj. czy ubezpieczona wykonywała osobiście w okresie orzeczonej niezdolności do pracy czynności wynikające z prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Ponadto Sąd zbadał, czy za te czynności ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie. Dodatkowo Sąd uwzględnił również okoliczności podane przez samą ubezpieczoną w jej odwołaniu tj. czy czynności przez nią wykonywane ograniczyły się jedynie do podpisywania faktur VAT, a także czy ubezpieczona w okresie orzeczonej niezdolności do pracy zatrudniała pracowników/zleceniobiorców, którzy wykonywali w jej imieniu jej zobowiązania wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej.

W pierwszej kolejności Sąd wskazuje, iż zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej zwana: ustawą zasiłkową), świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 2 pkt 1, 5 i 6 ustawy zasiłkowej świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa obejmują: zasiłek chorobowy, zasiłek opiekuńczy, zasiłek macierzyński.

Po myśli art. 6 ust. 1 w/w ustawy, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Natomiast zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki m.in. nad chorym dzieckiem w wieku do ukończenia 14 lat (art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej).

Zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, gdy poza ubezpieczonym są inni członkowie rodziny pozostający we wspólnym gospodarstwie domowym, mogący zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, gdy opieka jest sprawowana nad chorym dzieckiem w wieku do 2 lat.

Zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego m.in. urodziła dziecko (art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy zasiłkowej).

Z kolei przepis art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że wskazane w art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej przyczyny utraty prawa do zasiłku chorobowego mają charakter niezależny (odrębny). Prawo do świadczeń zostaje wyłączone w każdej sytuacji, gdy dochodzi do wykorzystywania zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z jego celem, bez potrzeby ustalania, czy takie niezgodne z celem wykorzystywanie zwolnienia miało charakter pracy zarobkowej, czy innych czynności, podejmowanych bez zarobkowego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy na tle aktualnego stanu prawnego ukształtowanego ustawą zasiłkową wielokrotnie wypowiadał się na temat tego, w jakich okolicznościach ubezpieczony zostaje z mocy prawa pozbawiony prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. W szczególności w wyroku z dnia 5 kwietnia 2005r. (sygn. akt I UK 370/04, OSNP 2005 nr 21, poz. 342) SN przyjął, że pracą zarobkową, której wykonywanie w okresie orzeczonej niezdolności do pracy powoduje utratę prawa do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, na podstawie art. 17 ust. 1

ustawy zasiłkowej, jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizmu przedsiębiorcy i zarazem pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim. Jedyne sporadyczna, incydentalna, wymuszona okolicznościami aktywność zawodowa (np. udział w posiedzeniach rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej) może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2006 r., sygn. akt II UK 44/06, OSNP 2007 nr 19 – 20, poz. 295; z dnia 3 marca 2010 r., sygn. akt III UK 71/09, LEX nr 585848, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2016r., sygn. akt III UK 85/15).

Istotnym jest jednak, iż w orzecznictwie zauważa się również, że w pewnych przypadkach wykonywanie niektórych ubocznych czynności związanych z prowadzoną działalnością może nie być kwalifikowane jako wykonywanie pracy – np. wykonywanie formalnoprawnych czynności, do jakich zobowiązany jest ubezpieczony jako pracodawca (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2003 r., sygn. akt II UK 76/03, OSNP 2004 nr 14, poz. 247) czy podpisanie w trakcie zwolnienia lekarskiego dokumentów finansowych, sporządzonych przez inną osobę (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2002 r., sygn. akt II UKN 710/00, OSNP 2003 nr 20, poz. 498).

Przenosząc powyższe poglądy judykatury do stanu faktycznego ustalonego w rozpoznawanej sprawie, Sąd doszedł do przekonania, że w okolicznościach niniejszej sprawy należy uznać, iż w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji organu rentowego, ubezpieczona wykorzystywała okresy orzeczonej niezdolności do pracy w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem.

Jak bowiem ustalono w toku niniejszego postępowania, a co zostało potwierdzone zwłaszcza przez świadków tj.: K. K., N. P. i S. K., ubezpieczona w czasie trwania zwolnień lekarskich osobiście wykonywała czynności wynikające z prowadzonej przez nią działalności gospodarczej m. in. zajmowała się sprzątnięciem na budowach wspólnie z zatrudnionymi pracownikami/zleceniobiorcami, podczas obecności na budowach nadzorowała pracę swoich pracowników, wprowadzała do pracy nowych pracowników/zleceniobiorców, pokazywała im na czym będzie polegała ich praca.

Nie można również uznać, aby incydentalny charakter miały czynności wykonywane przez ubezpieczoną w zakresie prowadzonej przez nią dokumentacji dotyczącej prowadzonej działalności gospodarczej. Ubezpieczona w spornym okresie wystawiała faktury VAT za wykonane usługi porządkowe na rzecz swoich kontrahentów m. in. w okresie od stycznia 2017r. do maja 2017r. oraz od sierpnia 2017r. do maja 2018r. , co biorąc pod uwagę, iż w w/w okresie nie zatrudniała ona żadnych pracowników/zleceniobiorców świadczy o tym, że musiała ona osobiście wykonywać czynności na rzecz kontrahentów. Powyższa okoliczność nie była zresztą kwestionowana przez ubezpieczoną, która od początku niniejszego procesu wskazywała, iż podpisywała faktury w czasie niezdolności do pracy. Nie można jednak uznać, iż te czynności były wykonywane przez ubezpieczoną sporadycznie. W okresie od 1 marca 2016r. do 30 maja 2017r. ubezpieczona wystawiła łącznie 35 faktur. Ponadto, jak jednoznacznie wynika z tabeli zatrudnienia pracowników/zleceniobiorców, w czasie niezdolności do pracy ubezpieczonej w okresie od stycznia 2017r. do maja 2017r. oraz od sierpnia 2017r. do maja 2018r., nie zatrudniała ona żadnych osób, a mimo to wystawiała faktury VAT na rzecz kontrahentów w tym okresie w związku z wykonanymi na ich rzecz usługami sprzątnięcia.

Niewątpliwie zatem w ocenie Sądu należy uznać, iż ubezpieczona osobiście w tym czasie świadczyła usługi porządkowe w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Nie jest bowiem możliwe, aby wszystkie te czynności w tym samym czasie wykonywał – jak podnosiła ubezpieczona, M. G..

Jak zeznali świadkowie, na budowie była zawsze obecna ubezpieczona bądź jej partner M. G.. Należy jednak zważyć, iż M. G. prowadził w tym okresie (do maja 2018r.) własną działalność gospodarczą w zakresie świadczenia usług porządkowych i razem z ubezpieczoną na tych samych budowach świadczyli oni usługi. Świadkowie jednak tj. K. K., N. P. i S. K. zgodnie wskazali, iż ubezpieczona w trakcie trwania niezdolności do pracy pojawiała się na budowach i zajmowała się sprzątnięciem bądź też nadzorowała pracę swoich pracowników/zleceniobiorców. Co więcej, w czasie, kiedy były zatrudnione N. P. i S. K., ubezpieczona pojawiała się codziennie na budowie od godzin porannych i

wykonywała czynności porządkowe przez 8 godzin. Do pracy przyjeżdżała ona wspólnie z M. G. jak również po drodze zabierała do samochodu N. P. i S. K. i wspólnie udawali się oni na budowę, gdzie świadczyli usługi sprzątanania.

Ponadto jak wynika z dowodów w postaci dokumentów, ubezpieczona w czasie niezdolności do pracy i pobierania w/w zasiłków osobiście podpisywała zawierane z pracownikami/zleceniobiorcami umowy o pracę/umowy zlecenie w dniach: umowę o pracę z dnia 27 lipca 2016r. zawieraną z K. K. (k.103), umowę o pracę z dnia 15 stycznia 2016r. zawieraną z D. G. (k.104), umowę zlecenia z dnia 6 stycznia 2016r. zawieraną z M. S. (k.107), dwie umowy zlecenia z dnia 14 lipca 2016r. zawarte z N. P. i S. K. (k.108-109).

W dniu 17 września 2017r. – w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego - ubezpieczona wystawiła również świadectwo pracy dla pracownika S. N. (k.100-101).

Dlatego też w ocenie Sądu bezspornie należało uznać, iż ubezpieczona w czasie orzeczonej niezdolności do pracy faktycznie wykonywała czynności związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

W dalszej kolejności Sąd ustalił, iż ubezpieczona w związku z dokonywaniem powyższych czynności otrzymywała w spornym okresie wynagrodzenie. Bowiem jak wynika jednoznacznie z dokumentacji zgromadzonej w aktach organu rentowego, szczególnie z faktur VAT, ubezpieczona za wykonane usługi otrzymywała stosowną zapłatę. Powyższe podczas przesłuchania potwierdziła również sama ubezpieczona.

Skoro zatem ubezpieczona wykonywała czynności wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej osobiście oraz otrzymywała za ich wykonanie wynagrodzenie, należało uznać, iż ubezpieczona w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywała działalność zarobkową. Zatem ubezpieczonej nie przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. i zasiłki pobrane przez ubezpieczoną za w/w okresy stanowiły świadczenia jej nienależne i podlegają one zwrotowi.

Biorąc pod uwagę, że świadczenia w postaci zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września 2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. w łącznej kwocie 209 626,49 zł zostały wypłacone ubezpieczonej mimo prowadzenia osobiście przez nią działalności gospodarczej, z której uzyskała ona zarobek, należało je uznać za nienależnie pobrane. Z tej przyczyny decyzja organu rentowego w zakresie, w jakim zobowiązuje ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń zasiłku chorobowego za okresy: od 4 stycznia 2016r. do 31 stycznia 2016r., od 16 marca 2016r. do 25 marca 2016r., od 31 marca 2016r. do 17 czerwca 2016r., od 20 czerwca 2016r. do 8 lipca 2016r., od 11 lipca 2016r. do 30 lipca 2016r., od 2 sierpnia 2016r. do 24 września 2016r., od 22 listopada 2016r. do 28 listopada 2016r., od 6 grudnia 2016r. do 16 grudnia 2016r., od 19 grudnia 2016r. do 22 stycznia 2017r., od 26 stycznia 2017r. do 1 lutego 2017r., od 7 lutego 2017r. do 23 lipca 2017r., od 23 lipca 2018r. do 4 września 2018r., zasiłku opiekuńczego za okresy: od 6 lutego 2016r. do 11 marca 2016r., od 27 października 2016r. do 2 listopada 2016r., od 23 stycznia 2017r. do 25 stycznia 2017r., od 2 lutego 2017r. do 3 lutego 2017r., od 5 września 2018r. do 15 września 2018r., od 17 września 2018r. do 29 września

2018r. oraz zasiłku macierzyńskiego za okres od 24 lipca 2017r. do 22 lipca 2018r. w łącznej kwocie 209 626,49 zł odpowiada prawu.

W myśl art. 84 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest zobowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

W orzecznictwie ugruntowany stał się już pogląd, wedle którego organ rentowy powinien naliczać odsetki ustawowe od nienależnie pobranego świadczenia od dnia doręczenia osobie zobowiązanej decyzji obligującej do zwrotu takiego świadczenia, gdyż dopiero od tej daty osoba taka pozostaje w zwłoce ze spełnieniem świadczenia, nie zaś od momentu wypłacenia świadczenia. Zatem żądanie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia staje się wymagalne przez doręczenie dotyczącej tego przedmiotu decyzji. Z tą chwilą następuje też wymagalność roszczenia o odsetki, gdyż od tej chwili dłużnik pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia głównego (art. 481 § 1 k.c.).

Z powyższych przyczyn zasadnie decyzją z dnia 25 kwietnia 2019r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 20 lutego 2019r. w zakresie żądanych odsetek w ten sposób, że zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu odsetek od nienależnie pobranych zasiłków od dnia 26 marca 2019r. tj. od dnia następującego po doręczeniu zaskarżonej decyzji z dnia 20 lutego 2019r. Organ rentowy w sposób prawidłowy, zgodnie z powyższym orzecznictwem, ustalił zatem początkowy termin naliczania odsetek ustawowych, przyjmując, iż przypada on na dzień po doręczeniu decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Mając na uwadze powyższe, nie znajdując podstaw do uwzględnienia odwołania, Sąd na mocy przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie, a o czym orzekł w punkcie I –wszym sentencji wyroku.

W punkcie II-gim sentencji wyroku Sąd zaliczył koszty sądowe na rachunek Skarbu Państwa, gdyż zarówno ubezpieczona, jak i organ rentowy zwolnieni są od obowiązku ich poniesienia – z mocy art. 94 i 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2016.623).

Z uwagi na powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.